

I EL FET VISUAL, JA ES TÉ EN COMPTE?

M.J. Casadesús i Vallverdú
Catedràtica Ex Dtra. Institut
Batxillerat Maragall.

Maria Niubò i Prats.
Dtra. Escola Municipal d'Arts
i Oficis d'Arenys de Mar.

És clar, per a la majoria dels educadors, que la intel·ligència és innata, però es desenvolupa mitjançant l'ensenyament i el coneixement.

També ho és que avui ens trobem immersos en el món de la imatge. Fins i tot, si un objecte no té una bona línia de disseny, pot resultar difícil de vendre.

D'altra banda l'home va expressant-se gràficament des de les caveres. Fou abans l'expressió iconogràfica que l'escriptura, codificació específica d'una representació gràfica determinada, com ara l'escriptura jeroglífica d'Egipte.

Veiem doncs que sempre ha estat emprada la imatge iconogràfica com a mitjà de comunicació, per tant amb un contingut. A mesura que la humanitat ha avançat i avança en coneixements i cultura, aquesta iconografia assoleix la categoria de llenguatge, en el qual es reconeix un emissor, un missatge, un canal o mitjà i un receptor, passant, com és lògic, per tot allò que vol dir i representa la creativitat, sense la qual no existiria ni el missatge, ni el progrés, ni l'evolució del pensament.

Com pot ningú crear belles imatges sense tenir els coneixements estètics i tècnics necessaris per a sentir-se segur i llançar-se a la creació?

Quina responsabilitat no adquirim els ensenyants de Catalunya, davant les futures generacions, quan ens incorporem a

l'Europa comunitària amb una mancança de llenguatge gràfic, mentre que sempre el nostre país ha estat d'avançada en aquest camp?

Fa tan sols uns decennis, el saber-se expressar gràficament era considerat propi dels qui "tenien mà", per tant, d'uns quants elegits. Ara això, com tantes altres coses, és diferent, car és un mitjà de comunicació comú a totes les societats que es considerin cultes.

Hem de tenir molt present els mass media que massifiquen, despersonalitzen i alteren la sensibilitat. No és que no puguin ésser positius, però tan sols ho seran en tant que estiguin al servei de l'home i del seu progrés. Per tant, aquest home ha d'estar preparat per a llur lectura i ús. En una paraula, ha d'ésser capaç de tenir criteris clars, i això només pot ésser amb el domini del coneixement del missatge gràfic i visual amb les seves denotacions i connotacions.

Quins mitjans hi ha preparats per a no decebre amb mancances aquest jovent d'avui i la societat de demà?

Estudis sobre la percepció humana, que ja han esdevingut tradicionals, conclouen que un 90% de la informació sensorial que l'home rep del seu entorn li arriba pel canal visual.

És cert que caminem cap a un món de tecnologies més i més complexes i eficaces, fruit dels avanços científics d'avui. També és cert que l'educació es mostra preocupada per a preparar l'home davant aquest fet.

No és menys cert, però, que el món de la imatge -natural o artificial- és un món indefugible mentre l'home continuï naixent amb ulls.

La nostra comunicació a aquestes jornades és una interpel·lació:

- Quina és la resposta que té l'educació d'ara al fet visual?
- Quina mena d'alfabetització (beceroles gràfiques) icònica és la que preparem de cara al repte d'Europa?
- De veritat avançarem si eduquem els fills amb només una cama i oblidem l'altra, la de procurar-li una formació que completi la seva personalitat total?

Hem vingut a portar-vos un interrogant perquè en la seva resposta descansa la base del nostre treball de cada dia i voldriem ésser de veritat educadors.